

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an.....Lei 180—
Pe un jumătate an.....Lei 100—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDAȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-00
ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-86

Dovada din 10 Noemvrie.

Aniversarea zilei de 10 Noemvrie a însemnat pe lângă răscolirea unor amintiri de sbuciumată querilă politică aureolată prin prăbușirea regimului brătienist și un prilej de verificare a balanței popularității guvernului Maniu.

Gurile răutăcioase și agenții electorali ai oligarhiei rămase fără ghiare, proroceau în lung și în lat o scădere radicală a solidarității maselor cu actualii guvernanți. Prin cea mai periculoasă demagogie liberalii și averescanii au încercat să convertiască pe oricine le-a eșit în cale, intelectual sau țaran, dela crezul național-țărănist la vechea religie anatemită a dlui Vintilă Brătianu. N-au crațat în acest sens, nici o minciună și nici o armă fie ea cât de condamnabilă.

Au plătit cu bani grei pe cele mai abjecte lăpădături ale satelor, le-au pus la cale mijloace de transport și i-au pus pe drumuri pe la diversele congrese liberale și averescane, de „luminare” a maselor.

Dar orice om cu scaun la cap a fost îndrituit să se întrebe „Luminarea maselor se face oare cu rachi și vorbe aștătoare cari duc la asasinat, ca cel dela Vultureni?”!

Propriu zis însă, nu despre asta e vorba. Ci despre prăbușirea într'un sinistru ridicol a tuturor profesiilor liberalo-averescane asupra lui 10 Noemvrie.

Găci această zi — n'a fost sorocul descreșterii popularității naț.-țărăniste și desolărilor maselor de actualul guvern — ci tocmai prilejul de verificare a încrederei populare în guvernul Maniu.

Animatele adunări din toate centrele țării, moșnițele expediate guvernului, stințirile a numeroase steaguri de voișici, atmosfera de rară sărbătoare care a exalat în toată acea zi de 10 Noemvrie, dovedește până la evidență că țara în plinătatea ei, în tot ce are mai bun și mai românesc a rămas credincioasă oamenilor noii ai regimului nou, înscăunat acum e anul.

Nu este acesta un lucru peste care s'ar putea trece ușor. Pentru că el înseamnă că națiunea se solidarizează într'oa te cu activitatea guvernului de până azi. Și implicit că îi dă depline puteri de a-și continua opera de salvagardare a intereselor țării din părăgina în care au fost aruncate până azi.

Opoziția liberalo-averescană se agită așa dar, în van. Armale cu care luptă le cunoaște prea bine țara aceasta, ca să mai poată zăpăci pe cineva. Partidul liberal e sortit tocmai pentru acest lucru care trădează anacronismul și lipsa unei justificări a existenței sale, desagregării de-

finite. Singura salvare ar putea-o găsi într'o schimbare de doctrină și mijloace. O operație cezariană prin care să se adapteze vremii de azi.

România-Mare e țară nouă. Ea cere oameni noi care să-i înțeleagă durerile. Oamenii pe cari îi are actualmente la

cârmă. Pe cari și i-a ales singură și cărora le-a dat depline plenipotențe de a lucra mai departe în numele și pentru binele ei.

Zece Noemvrie a făcut strălucit dovada.

BAZIL GRUIA.

Dinasticismul nostru.

(at) Simțul dinastic al românului, altotit adânc în vinele lui a fost și est una din tre cele mai prețioase comori ale neamului. Dinasticismul nostru clădit nu din misticismul purporei regale, ci din aprecierea sinceră a marilor acte naționale ale Dinastiei noastre este garanția sigură a Statului român, este chezașia supremă a propășirii noastre și asigurarea consolidării noastre în pași normali.

Imensa jertfă adusă de Dinastia noastră pe altarul neamului nostru, atingând ele culmi necunoscute în alte împărății, au fost apreciate de poporul românesc totdeauna și între toate împrejurările, după toată vrednicia lor.

Măreția actelor patriotice ale Dinastiei noastre, culminând în realizarea impresionant de uriașă a visurilor noastre milenare, în înfăptuirea României tuturor românilor, au creat în sufletele noastre acest alipire sinceră la Dinastia noastră, pe care cei doi factori constituționali ai țării — Rege și Popor — pot zidi cele mai solide planuri pentru ducerea la bun sfârșit și izbândă sigură a greutăților de totală consolidare a țării.

Furișaji printre culisele vieții noastre de stat, își târăsc luturile viețuitoare cățiva indivizi, cari conduși de planuri diabolice sunt jeloși de aceasta totală înțelegere dintre Dinastie și popor, și orbiți de patimă, de sectarism politic vreau să târască cu orice preț problema dinastică în vârtoarea luptelor de partid.

Partidul liberal cu dinasticismul lui ieftin pare a fi promotorul acestei prea curajoase încercări. Câteva cazuri din trecut apropiat susțin aceasta constatare a noastră și dovezile, ce ne stau la dispoziție sunt cele mai zdrobitoare. Cât că ei se înșală amarnic dacă se alintă în iluzia goală a unei reușite pe acest tărâm, căci dacă marea masă a neamului nostru a fost în stare să aducă pentru probleme de ordin pur practic cele mai inestimabile jertfe, pentru Dinastia noastră aducem ORICE JERTFĂ! — fără cea mai mică șovăire. Se înșală amarnic căci dacă pentru afirmarea principiilor noastre politice am știut să facem zid puter-

nic în jurul acelor cari o reprezentau în prima linie a focului, pentru păstrarea neștirbită a gloriei Dinastiei noastre vom ști să ridicăm în jurul ei stâncă puternică a totalității conștiinței românești.

Tineretul național-țărănesc organizat în „Chemarea” și în mândrele legiuni ale „voinicilor” se ridică contra mercenarilor convingerilor, contra acelor meschini traficanți ai problemelor naționale, cari lipsiți de cel mai mic simț patriotic își îndreaptă atacurile lor până la treptile tronului.

Răsfirați pe cuprinsul întreg al Țării, cu ocazia jubileului de un an al guvernării național-țărăniste, am subliniat cu toții și am înfierat pornirea criminală a liberalilor; am protestat contra acțiunii lor antipatriotice, am cerut sancțiuni nemiloase, și acum reînnoim spusese noastre cu abel adaos că întrucât legile în vigoare nu ar fi suficiente pentru a-i opri în drumul lor nefast; ne angajăm a ne transforma în corectiv rapid și convingător ai unor legi insuficiente.

Dar dacă ajung legile atunci să se dea viață paragrafelor — fără întârziere.

Sub era nouilor relațiuni internaționale.

De ministru V. Madgearu, reintors nu de mult din voiajul triumfal din metropolele Europei, a și început aprofundarea relațiilor noastre comerciale cu Londra, Paris, Berlin, Roma și altele.

În vederea unei lucrări cât de temeinice fostul ministru de Industrie și Comerț — azi ministru al finanțelor — a compus diverse comisuni, care să strângă materialul necesar.

Comisia menită a aduna datele necesare din Anglia este prezidată de fruntașul chemărist V. V. TILIA, deputat și fost secretar de Legație la Londra.

Felicitănd pe iubitul nostru prieten pentru noua misiune importantă ce i-s'a încredințat, felicităm și pe aceia, cari au știut să găsească omul cel mai potrivit — și binecunoscutor ale situațiilor britanice, și care este respectat atât de mult și în capitala Marelui Imperiu Britanic.

Armata română

de: Aurel Păcurariu.

Discursul dlui Prim-ministru ținut cu ocazia marilor manevre din anul acesta, a fost o judicioasă sinteză a doctrinei noastre militare. Reprodus în presa străină, el reprezintă mai mult decât o declarație politică, reprezintă afirmarea energică a dorinței de pace a unui popor ce stă cu arma la picior.

Unora li-s'ar părea anacronic ca în epoca conferințelor de dezarmare noi să organizăm manevre și să ne revizui forțele. Imi permit să le atrag atenția asupra recente declarații a lui Mussolini, care spune, că „nimeni nu se gândește serios să desarmeze”. El face dimpotrivă apologia forței. Deputatul italian Delcroix, orb din timpul războiului spune deasemenea într'un discurs: „Sperăm, că vom trăi atâta încât să mai fim odată puși în marș”. Aceasta este atmosfera, care, din păcate, există în multe țări. Și să nu se uite, că Italia nu este însuflețită de vre-o idee de revanșă, ca Ungaria bunăoară. Cu cât mai mare trebuie să fie deci precauțiunea noastră, care suntem înconjurați de vecini inamici. Se va spune poate, că Ungaria a fost forțată să desarmeze. Naivii s'o creadă. Ziarul „Vorwaertz” este informat, că organizațiile Heimwehr din Austria sunt înarmate de către trupele maghiare. Vameșii austriaci ar fi chiar descoperit un transport clandestin de mitraliere, etc.

Pacea este în Europa încă foarte fragilă. „Vossische Zeitung” din 5 Noemvrie 1929 aduce pe pagina primă un articol, în care analizează conflictul italo-sârb și comentează cele două aspecte actuale ale tensiunii: indignarea sârbilor contra împuscării croatului Gortan și discursul incendiar al lui Mussolini. Fascismul, spune ziarul, are nevoie absolută de succese externe. Situația geografică a Italiei, îi indică fatalmente calea spre hegemonia în Balcani. Suprimarea statului jugoslav și ținta Italiei. În acest scop ar exista convenții ofensive între ea, Albania și Ungaria. Concluzia ziarului berlinez este următoarea: „Că în sudul Europei amenință pericolul de războiu, simte oricine care cunoaște această parte a lumii”.

România n'are aspirații de hegemonie, nici de cuceriri. Idealul național odată realizat, poate stăruințele poporului nostru se comentează asupra organizării statului sub raport politic, social, economic, etc. Suntem o națiune sănătoasă, neputzată, ce în patru ani sporește cu un milion de suflete. Nu dorim decât pacea pentru a ne desvolta în liniște. Cea care ne garantează aceasta este ostirea, care astfel se erijează într'un simbol al neamului. Acesta este sensul cuvintelor dlui Prim-ministru când în-

(Continuare pe pag. 11)

Armata română.

(Continuare de pe pag. 1.)

sistă asupra caracterului defensiv al armatei române.

La noi ostirea nu este, ca aiurea, castă aparte, care să fie lipsită de o legătură organică cu poporul. Iată de ce dl Maniu spune: „Națiunea română este una tu armata ei, nu de dragul unui militarism anacronic, nici de dorul de cuceriri, ci pentru a fi și mai departe ocrotitoarea păcii în aceste părți ale lumii și păzitoarea hotarelor sale și a muncii productive”.

Unsprezece ani ne despart de armistițiul și cu toate acestea cerul politic este încă înmărmurit. România tot urmându-și calea spre consolidarea pașnică, are datoria să păstreze însă cu orice preț patrimoniul ce cu suflu de moarte i-au lăsat opt sute de mii de morți.

Paris, Noevrie.

AUREL PĂCURARIU.

PARLAMENTUL

Vineri, 15 I. c. s'a deschis cu fastul obișnuit, sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare. E grea și anevoioasă munca ce îi așteaptă și pe care vor trebui să o depună adevărații reprezentanți ai țării.

Rezultat, al voinței libere, exprimată în 12 Decembrie 1928 — actualul Parlament va trebui și de aici înainte să dea dovadă de aceeași muncă și desinteresată pentru țară și mai ales pentru popor.

Am ținut să accentuez acest lucru deoarece, parlamentele de până în 12 Dec. 1928 — eșite din voința jandarului și siluirea urnelor, au înțeles în majoritatea cazurilor să lucreze, nu conform intereselor maselor de țărani — ci pentru aceia care doar profitau în urma exploatărilor acordate lor de legi și regulamente.

Până când lucrările corpurilor legiuitoare de sub președinția lui Ferreide, Coandă, Pric etc., înțelegeau să sprijinească interesele de clică ale celor puțini dar interesați, actualul Parlament, va trebui și pe mai departe să curețe, chiar dacă va trebui să ardă cu fierul roșu, toate ranele de cari suferă țărâniștea.

Cunoaștem opera de refacere economică și de adevărată renaștere națională a actualului guvern, noi, nu cerem reprezentanților noștri și ai părinților noștri, altceva, decât să continue cu aceeași asiduitate munca, îndeplinindu-și astfel datoria și obligațiunea ce și-au luat-o.

Prin legiferarea care se va face în actuala sesiune va trebui să se facă un pas apreciabil, spre ridicarea țării din greaua stare în care se găsește azi.

Prezentă sau absentă dela desbatere, opoziția actuală, fiindcă înțelege altfel menirea ei de a lua parte activă, corectând acolo unde guvernul ar greși reaua credință și ura pe care și-o manifestă față de opoziția zilnic, arată încă odată desinteresul pe care înțelege să-l arate țării.

Foștii aleși ai poporului, cu furtul urnelor și siluirea alegătorilor au înțeles să-și bată joc de țară timp de zece ani, au jefuit prin legile care le-au adus toată vloga acestei țări, nu pot avea dreptul de critică.

Fuga lor din Parlament, pentru a nu răspunde la acuzele întemeiate ale actualilor guvernanți, rușinoasă lor retragere a însemnat încă odată vinovăția lor.

Ținând seamă de lipsurile și necazurile țării — actualul Parlament va trebui să aducă aportul său însemnat de legi și măsuri cari să asigure progresul și refacerea țării.

Chemând la răspundere pe vinovații cari au înțeles să-și bată joc de țară, aducând legea mult dorită a revizuirii averilor alături de altele de o imperioasă necesitate, Corpurile Legiuitoare cari s'au deschis Vineri își vor face în felul acesta pe deplin datoria și-și vor îndeplini obligația ce și-au luat-o față de alegători și țară!

IONEL MĂRGĂLANU.

Viața clujană

Autobusele.

Capriciul și nesajii proprietarilor de autobuse din Cluj, precum am accentuat aceasta și într'un număr trecut al ziarului nostru — au creat o adevărată debandadă în circulația din capitala Ardealului.

Felul cum acești proprietari își interpretează exploatarea liniilor de autobuse pe lângă a fi absurd este și unic.

De altfel divergențele de păreri dintre public și personalul autobusului exprimate nu odată în public în formă energică, repetându-se ceas de ceas și zi de zi, sunt cele mai bune dovezi că încăpăținarea proprietarilor și puțin respectuoasa atitudine a personalului față de publicul Clujan îndispune și emervează chiar și pe cel mai pașnic cetățean al acestei urbe.

În numele colectivității și în numele numărului mare de persoane lezate în interesele lor cotidiene cerem intervenția celor în drept pentru a aplană multiplele inconveniente în mod radical.

Iar pentru a da celor în drept dovezi palpabile, am adunat timp de mai multe săptămâni, fapte concrete din rândurile publicului, și le redăm pentru a se modifica ceea ce este necesar.

Societatea proprietarilor de autobuse din Cluj se abate în mod permanent dela normele generale ale transportului de persoane, în orașe prin următoarele:

1. — Pune în circulație niște vehicule, ale căror exterior ofensează de-a dreptul demnitatea orașului nostru, capitală a Ardealului. Dacă e drept că, atât timp cât vehiculul stă în garaj formează proprietatea cutăruia, nu mai puțin e adevărat însă și aceea că, imediat ce mașina face serviciul public pe linie, aparține comunității; se impune deci toată considerația față de aceia în serviciul cărora stă vehiculul.

2. — Păreri unanime constată că, personalul de serviciu se poartă față de pasageri în mod ireverențios, ba provocător, găsind o deosebită plăcere în bruscarea publicului și dezorientat asupra menirii sale, este vecin pe certuri și este promotorul tuturor înscenărilor țigănești, ce se repetă zilnic în autobuse. Erijându-se drept tutori asupra pasagerilor, te fac să înțelegi că ești un tolerat al lor și cătuși de puțin nu ai client al afacerilor lor bănești.

Nici exteriorul personalului nu poate trece neobservat, căci câtă vreme stând ei la domiciliile lor, îmbrăcăminte de care se servesc, și privește exclusiv pe ei, bunăsuviința, civilizația și bunul simț impune însă o înfățișare mai agreabilă atunci, când sunt în serviciu și când toată ziua în contact cu masele publice, sunt țarați de autobuse prin cele mai frecventate străzi și centre ale orașului.

3. — Nimeni nu are voie să fumeze în autobuze, foarte corect, am constatat în schimb că personalul autobuselor se ridică peste lege și se crede privilegiat în această privință, căci șoferii și taxatorii bărbați nu se sînchiesc cătuși de puțin de această dispoziție.

4. — E o uzanță generală ca numărul de identitate al mașinei să fie fixați în mod și loc vizibil în interiorul vehiculului, aceasta evident, cu scopul ca publicul să poată găsi ușor identitatea mașinei și a personalului, pe care ar dori să-i reclame instanțelor în cazul când ei se abat dela îndatoririle lor. La Cluj așa ceva nu există.

5. — Întreaga construcție internă a caroseriei este așa de primitivă, încât nu-ți garantează nici integritatea corporală nici cea a îmbrăcămintelor, de comoditate să nici nu mai vorbim. Vecinic dai de autobuze cu scări rupte, fără o proptă oarecare pentru a-ți facilita urcarea și în deosebi coborârea din mașină, dai de mașini ale căror frâne sunt în mod evident foarte slabe, și care totuși fug cu o viteză exagerată în plin centru, pentru simplul capriciu de a recompensa opririle abuzive, lungi de pe linii, ori pentru gustul și capriciul unui șofer care din vanitate stupidă vrea să treacă cu orice preț înaintea unui alt autobuz.

6. — Se uzează în toate orașele ca fiecare linie de comunicație internă, să poarte un distinctiv comun tuturor vehiculelor, ce formează linia, fie o literă în fruntea mașinei, fie un număr ce indică numărul liniei. Această uzanță facilitează foarte mult orientarea publicului, și în deosebi a provincienilor. Facilitează mult și munca agenților de circulație, cari văd direcția mașinei dela distanță, nu ca și acum când trebuie să privească jur împrejur pentru a o identifica.

7. — Liniile noastre din Cluj sunt complicate și necorespunzător intereselor populației. Este o mare greșală ca de exemplu: dela Pata, Mănăștur și Cal. Dorobanților să nu poți merge pe același autobuz numai la gară, ori de pe calea Victoriei numai la Fabrica Renner (distanță aieriană bagatelă). Un asemenea itinerar în cazul cel mai bun poate servi intereselor bănești ale proprietarilor de autobuze, cătuși de puțin însă nu și intereselor obștei. Circulația se face numai în părțile centrale ale orașului lăsând părțile marginase. Ex. Pe Calea Dorobanților abia cățiva metri e circulația de autobuze, restul străzii nu le mai convine.

Despre absurditatea tarifului de transport pe aceste linii irrationale, la alt capitol, aici vom observa numai atât că, în același timp când avem linii ale căror punct final nu re-

prezintă nici un interes de trafic (ce interes are cetățeanul dela Biserica „Sf. Petru” — sfârșitul Cal. Victoriei — să meargă la fabrica Renner, când mergând pe jos face mai repede această distanță ca în autobuz, fără aocoli orașul întreg și fără a plăti și cei 12 lei), în același timp nu avem curse directe ocazionale ca de ex. pentru baia de vară a orașului unde în timpul sezonului se perindează zi de zi mii de oameni, venind din toate cartierele orașului și când n'avem transporturi ocazionale ca de exemplu în Dumineci și sârbători la Arena Sportivă, deși, se știe, că o garnitură de autobuze stă la garaj.

Scurta vedere și spiritul îngust, lipsa unui spirit de înțelegere a proprietarilor de autobuze, călcând în picioare interesele primordiale ale populației, preconizează exclusiv interesele lor și trec nepăsători ba poate răutăcioși pe lângă orice interes de ordin general social, economic, educativ, etc. etc., dacă pentru ei nu reprezintă un câștig material. Unde-i scris că populația Clujului e obligată a răbda aceasta jenantă situație?!

8. — Față de acest bilanț cu mari pasive la capitolul intereselor cetățenești, să vedem activul bănesc, să vedem prețurile ce sunt stabilite drept contra valoare transportului persoanelor pe aceste linii și în condițiile mizerie mai sus expuse. Tariful Clujan este cel mai exagerat dintre toate tarifele, ce cunoaștem, chiar și în confruntare cu capitalele mondiale. Voi cita câte un exemplu, ca pe urmă din comparațiile de aici să se vadă ABSURDITATEA tarifului Clujului.

IN STRĂINĂTATE:

- Vienna cel mai scump bilet de autobuz costă 24 groschen, cam șeasă lei.
- Praga, biletul cel mai scump costă 1.20 coroane, tot cam 6 lei.
- Londra. În această capitală întinsă pe zece de kilometri, cu un bilet de 1—2 d. (circa 4—8 Lei) poți face 10—15 kilometri.
- Roma, tot cam 4—8 Lei.
- New-York, pentru 5 centime, ceea ce face 8 Lei te poți deplasa și 30 km. distanță.

LA NOI ÎN CLUJ:

Din Piața Unirii de exemplu și până la Teatrul Maghiar, plătești 5 Lei; — dar cine face această bagatelă distanță cu autobuzul? Iar cine vrea să meargă cu o halță mai departe, adică în Parc, acela plătește o taxă în plus, provenită din zona ruptă la Teatrul Maghiar, drept ca un simplu pretext pentru a stoarce o taxă urcată dela pasagerii ce se duc mai departe la Teatrul Maghiar. Această absurditate o găsești și când faci linia în direcție inversă, venind din spre Str. Grișorescu spre oraș, cu șocul evident pentru că să vii până în Piața Unirii, ori pentru a schimba autobuzul aici spre deplasare în altă parte a orașului; la plată însă intervine iarăși zona fictivă și fără nici un rost dela Teatrul Maghiar, scumpind și de data aceasta biletul.

Deplasarea unui cetățean dela Prefectura Poliției până la Prefectura Județului costă zece (10) Lei, plus timpul pierdut cu schimbarea și așteptarea vehiculului în plin centru, unde ar trebui să pulseze mai vioiu ritmul circulației. Dela Oficiul Postal și până la Primărie același caz și tot zece Lei. Evident că la mijloc este un abuz, îngreunând și scumpind circulația chiar în centrul orașului, izolând punctele importante în timp și cheltuieli și introducând în Cluj un sistem de plată absurd, căci în toată lumea distanțele se plătesc în proporție metrică și nu după tarife absurde, ghicite de nesajii material al proprietarilor.

9. — CULMEA PROVOCĂRII PROPRIETARILOR DE AUTOBUSE E ACEEA MULT RECLAMATĂ ATITUDINE A LOR FAȚĂ DE PUBLIC, CARE PE SCURT S'AR PUTEA NUMI CONFISCAREA PASAGERILOR ÎN AUTOBUSE PE TIMP NEPRECIZAT.

Gecece în linii mari ar consta în următoarele:

Mașinele plecând dela capătul liniilor imediat la primele 3—4 opriri poposesc fără nici un alt rost justificat decât motivul fictiv, că așteaptă sosirea unei mașini din față pentru a reglementa astfel distanțele... Dar ce rost are confiscarea pasagerului pe vehicul pentru aceasta? când reglementarea distanțelor se face în toată lumea la capătul liniilor și nu ca în Cluj așteptând donă trei mașini în donă trei locuri diverse și cu pasageri puși în mod cât se poate de irational, negrăbiți pe bord. Reglementarea distanțelor la capătul liniilor o prevede chiar abecedarul circulației. Noi n'am ajuns nici aici?!

Este de neînțeles apoi și sistemul ne mai pomenit ca zece-douăzeci pasageri să aștepte aproape la fiecare oprire după o mașină din față și în plus și după câte un pasager, pe care taxatoarea îl zărește dela distanță BĂNUINDU-L că ar avea intenția să se servească de autobuz. Norma generală e în toată lumea ca individual să se conformeze maselor, iar nu prin confiscarea maselor să se lezeze interesele acestora, făcându-l să piardă timpul prețios și aducându-l la grave pagube căci, doar lumea se servește de autobuse tocmai pentru a reduce timpul deplasării lor.

10. — Multe din nemulțumirile de sus s'ar putea anula și prin MAXIMAREA LOCURILOR DISPONIBILE ÎN MAȘINĂ, astfel prin-

tre altele, cetățenii ar putea să se servească de autobuse și atunci când sunt îmbrăcați mai bine, nu ca și acum, când numărul pasagerilor nefiind limitat, se abuzează și de capacitatea mecanică și de siguranța pasagerilor nu mai puțin de îmbrăcăminte lor. Limitarea numărului de locuri disponibile în mașină ar mai destina și degustătorul tablou, când vezi lumea înghesușită, un pasager pe spațele celui alături și cu toate acestea personalul autobuselor neținând cont de protestele justificate ale pasagerilor din mașină, presează lumea cu noi pasageri până și scările sunt încărcate de călători.

11. — Felul brutal deadreptul cum proprietarii de autobuse trată cu abonații lor, a fost și este sub toată critica. Suma exagerată de șase sute Lei pe o lună și pentru o linie, care singură nici așa nu-ți servea pe deplin intereselor, a fost considerată de către ei ca un premiu de încurajare ori așa ceva, iar nu ca un acout pentru serviciile lor. Personalul cunoașcând fețele abonaților în semn de batjocură pornesc mașina dela 3—4 metri din nasul abonatului, făcând un gest ofensator către cei din vehicul (dintre cari poate cățiva abonați): „un mizerabil de abonat, ce să-l mai așteptăm”!

12. — Limba română în serviciul autobuselor este ignorată pe deplin.

13. — Desființarea biletelor de transbordare a fost un gest arbitrar de o rară îndrăzneală. De altfel condițiile fixate pentru aceste bilete, ca de exemplu posibilitatea de a schimba mașina numai în Piața Unirii și lua orice farmec acestor bilete. Reintroducerea biletelor de transbordare este un imperativ arzător.

14. — Pentru a pune capăt certurilor ce provin din taxarea copiilor de... 6 ani, fără o lună, și 6 ani plus 2—3 luni... ar fi foarte practic copierea sistemelor din apus, unde într'un loc liber al mașinei o linie roșie reglementează taxarea copiilor după înălțimea lor.

15. — Obligarea personalului de a se servi în serviciu de o uniformă fie cât de simplă, i-ar mai imblânzi în purtarea lor în plus că, traficul nostru intern s'ar prezenta și în exterior puțin mai demn.

16. — În străinătate ca și în alte părți ale țării circulația începe cu unii mai de dimineață și termină seara mai târziu, nu ca la noi în Cluj. Scoaterea mașinilor în circulație vara pe la 7 dimineață aduce mari greutăți populației mai sărace, care ca muncitori și funcționari inferiori trebuie să se deplaseze la serviciu dimineața. La noi de acestea nu se ține cont. Grija mare ce străinătatea poartă acestor mulți și săraci, reieșă și din introducerea unui tarif special TOCMAI PENTRU ACEȘTIA, și anume: plătește abia 50% din biletul normal între orele 6—8 dimineața. Un bilet taxat normal, pentru aceia cari se deplasează dimineața serve și ca bilet de întoarcere seara dela muncă. La noi nu bilet de favoare ci nici mașină; deși plătește tarif exagerat.

17. — O altă specialitate a vehiculelor de transport public e a merge fără obiceiul de celor dela noi, când marea cu pasagerii cu tot să se reformeze cu benzină, ulei etc.; Azi mâine ne vom pomeni că ne vor duce de pe linii și în garaj la reparat! ori să le curățim locuințele pe acasă...

18. — Publicarea pedepselor celor amenințați prin ziare ar avea menirea să contribuie cu mult la disciplinarea personalului.

19. — Cărțile de reclamații cu care sunt prevăzute autobuzele nu reprezintă în actualitate împrejurări, decât o ficțiune, căci nimeni nu-i dispus să „scoată cuțitul și să facă jure de sfinti” până reușește să obțină cartea de reclamații, dela personal.

20. — Nimeni din Cluj n'are nimic de spus la toate acestea?

a. t. m.

PRIETENII și cetitorii noștri sunt rugați să aprecieze eforturile noastre mari bănești pentru scoaterea acestui ziar, și să binevoiască a ne trimite abonamentul, pe cât de mic în realitate, pe atât de prețios nouă.

Dr. MARIA BULGARU, specializată în gynecologie și obstetrică consultă în fie ce zi dela 1—3. Luni, Miercuri și Vineri 1—5 în Str. Bob 4.

Cel mai bun preparat contra căderii părului este „Perogen-Fortuna”
Se găsește la
„Farmacia Fortuna”
Cluj, Piața Unirei No. 33.

Organizarea voinicilor din județul Făgăraș.

Acțiunea de organizare a românilor din județul Făgăraș a fost începută din încredințarea d-lui V. V. Tilea în ziua de 1 Mai de către d. Victor Cornea, șeful de cabinet al d-lui Ministru Voicu Nițescu, cu colaborarea chemăriștilor Făgărașeni, d-nii C. Ivan, A. Șerban, I. Bărsan, E. Oana și I. Maer.

A lucrat o singură echipă condusă de d. V. Cornea, care a organizat,

D. Victor Cornea

tribunul voinicilor din județul Făgăraș

sat după sat, întreg județul, în cadrul unor adevărate adunări populare. Acțiunea aceasta a continuat Duminică de Duminică până în ziua de 15 Septembrie, când ea a fost încheiată.

S'au organizat 76 de roate, cu steaguri și frunți, pe baza Statutului votat de congresul chemăriștilor de la Cluj din 28 August 1929 și conform indicațiilor date de Directoriul „Chemării” în cadrul doctrinei P. N. T. și în spiritul organizației tineretului național-țărănesc.

Peste tot, bravii olteni s'au înscris

în cete cu multă însuflețire. Numărul total al voinicilor înscrisi este de 3500. Cele mai puternice organizații sunt ale voinicilor din comunele Șinca-Nouă, Toderița, Bucium, Comana, Grid, Calbor, Berivoi, Secea, Sâmbăta, Sărata, Noul-Român și Șomartin. Numărul voinicilor în aceste cete trece de 100.

Cetele sunt grupate pe plăși, anume: Arpași, Făgăraș, Ciucu și Sercaia, — având, fiecare ca șef de centurion, câte un chemăriștilor.

În multe sate voinicii au organizat serbări și petreceri. Peste tot însă ei au înfiripat o viață de club, citind și comentând între ei gazete și cărți, căutând să cunoască viața politică.

În ziua de 10 Noembrie a avut loc în cadrul unei mărețe serbări sfîntirea steagurilor și luarea jurământului voinicilor la Făgăraș.

Făgărașul este un cuib de tradiții de luptă și de suflet românesc; cetatea aceasta a fost și este încă un focar de energie politică. Nu s'au uitat încă alegerile sângeroase din 1910 și, har Domnului, nici lecția administrată de alegătorii din „Țara Oltului” furilor de urne din 1927, la Prefectura Județului Făgăraș. Mândri și dârji, harnici și cinstiți, aprigi și orgolioși puii de făgărașeni, închegeți în puternica lor legiune de voinici, vor furniza partidului național-țărănesc încă un spor de forță.

Spiritul voinicesc se formează. Feciori cari au intrat în cete sunt mândri, cei cari n'au intrat — și sunt puțini aceștia! — sunt luați în dezider de lumea și deosebi de fetele cari nu mai vor să știe de „bădiile” lor dacă nu s'înscrisi la voinici!

Tribunul legiunei voinicilor din județul Făgăraș este d. Victor Cornea, fost magistrat, care urmărește cu pasiune mișcarea tineretului național-țărănesc. D-sa a scris numeroase articole în gazete și revistele politice asupra problemei voinicilor, dând prețioase puncte de orientare.

Sărbătoarea din 10 Noembrie la Sibiu.

Au luat parte 10.000 de țărani din toate satele județului, cu 70 drapele și 30 fanfare. O manifestație cum n'a mai văzut Sibiul de pe vremea Memorandului.

Partidul național-țărănesc a hotărât, ca la împlinirea unui an de guvernare să țină câte o adunare în fiecare județ. Duminică în 10 Noembrie 1929 a avut loc o manifestație sărbătorească a sufletului românesc, cum n'a mai văzut bătrâna cetate a Sibiului din vremurile istorice, de pe timpul conferințelor naționale.

Încă de pe la orele opt dimineața au început să sosească plugari în haine de sărbătoare cu steaguri și cu fanfare. Trenurile în gara Sibiu se opreau în sunetul fanfarelor și al strigătelor entuziaste din piepturi sănătoase. Dela gară în păcuri-păcuri, în repetate rânduri, au intrat în oraș cu pasul cadent și cu steaguri în frunte. Acestor grupe din loc în loc se atașau alte și alte grupuri, venite din cele mai îndepărtate sate cu autobuzele. — De dimineață au venit cu trenul: Apoldul mic cu fanfara, Sălișteța cu fanfara, Orlatul o parte, Sângătinul, Ludoșul, Gales, Vale, Aciliu, Săcel, Bozenii cu fanfara, Racovița, Tălmăcelul, Sebeșul de sus, Sebeșul de jos, etc.

Pela orele 10 au sosit Ocnereii cu fanfara, Alămoreni, Armenenii, Loamănașul, Mândra, Topârcea și alte sate din județ. Mai târziu am observat venind cu autobuzele următoarele comune: Turnișor cu fanfara, Cristian, Gurarâului, Sibiel, Cacova, Tilișca cu fanfara, Rod, Poiana, Jina, Reciu, Cunța cu fanfara, Mercurea, Apoldul de sus, Drașov, Doștat, Spri-

ng. Șura mare, Ruși, Slimnic.

Din timp în timp alte și alte grupuri pătrundeau spre inima orașului. Mulțimea cea mare a intrat în oraș la orele 1 jum. Clocotea Sibiul de sunetul muzicelor, și răsunau ustrăzile de strigăte însuflețite. Au sosit cu coloana dinspre Șelimbăr: un grup de 100 de călăreți, urmați de echipele cu steaguri din următoarele sate: Șelimbărul cu fanfara și 30 călăreți unul ca unul, Mohu, Veștem, Bradu cu fanfara, Boița, Bungard, Gușterița, Sadu, Rășinari cu fanfara, Poplaca cu călăreți cu cai albi, etc.

Dinspre Valea Hărtibaciului au sosit tot la amiază: Alțina cu fanfara și un frumos grup de tineri (cu bătrânii aproape 200 persoane), Noul, Nocrich, Ticindeal, Daia, Roșia, Cașolt, Vurpăr, etc.

La ora 1 jum. înainta uspre sala Thalia (Urania) ultimele coloane, între cari era și a Mărenilor sibieni călăreți cu unele sate dinspre Săliște, având în fruntea coloanei pe dnii: gen. Boeriu, Dr. O. Rusu, gen. Dr. Moga, Dr. L. Borcea, Nic. Bratu, Dr. P. Simonetti, Dr. Ier. Stoichiță, Dr. Ioan Muțiu, păr. Roșca și Becicheri, prot. Togan, prof. Isaicu și alții.

În aplauzele furtivoase ale mulțimei, care umpluse sala Thalia până la ultimul loc, parlamentarii județului și membrii comitetului intră în sală. Aci, după câteva minute, dl președinte și deputat gen. Boeriu deschide ședința, prin o remarcabilă cuvân-

tare, des subliniată de ovațiunile adunării.

La această adunare s'a întâmplat însă ce n'a mai văzut Sibiul: Înaintea sălii și în grădina de patinaj stăteau multe mii de oameni, cari nu puteau intra în sală. Pentru această mulțime s'a aranjat în grădina o a doua mare adunare, unde treceau pe rând vorbitorii din sală, ținându-și cuvântările.

Au explicat în cuvinte mișcătoare marea importanță a zilei de 10 Noembrie: d. general Boeriu, președ. part. național-țărănesc al org. Sibiu și deputat, d. senator dr. O. Rusu, d. deputat dr. P. Simonetti, d. deputat Nicolae Bratu, d. senator dr. L. Borcea, d. subsecretar de Stat dr. Aurel Dobrescu.

În urmă marea adunare a primit cu entuziasme urale moțiunea și următoarele telegrame trimise dlui Iuliu Maniu, dr. Vaida Voievod și dlui dr. V. V. Tilea.

D-lui

Iuliu Maniu

prim-ministru

București

Tineretul național-țărănesc din județul Sibiu, gata pentru orice sacrificii, Vă asigură de tot devotamentul.

D-lui

Dr. Al. Vaida Voievod

Ministru de Interne

București

Chemăriștii și voinicii județului Sibiu, Vă roagă să luptați și pe mai departe cu aceeași îndârjire, la spatele D-Voastră stă întreagă legiunea chemăriștilor și din județul nostru, gata pentru orice jertfă.

Tot cu ocazia sfîntirii drapelului legiunei de voinici din județul Sibiului, (10 Nov.) directorul Chemării a primit următoarea telegramă:

V. V. Tilea, directoriul Chemării Cluj

Legiunea chemăriștilor și voinicilor județului Sibiu sfîntind drapelul și depunând jurământ stă gata. Sibiu 10 Noembrie 1929.

Dr. Pompiliu Simonetti tribun. Dr. Ioan Popa ajutor de tribun.

La aceasta telegramă s'a răspuns:

Dr. Pompiliu Simonetti deputat, Tribunalul Legiunei de Voinici

Sibiu

Vă felicităm pentru frumoasa muncă desinteresată, depusă spre binele și propășirea națiunii cât și pentru strașnica organizație. Pentru directoriu.

V. V. Tilea.

D. Vintilă la pescuit.

Guvernul dlui Maniu se află la putere deja de un an. Și acest an n'a fost sterp. Dl Maniu a adus o mulțime de îmbunătățiri în toate domeniile cari trebuie recunoscute ori cât ar striga liberalii și averescanii.

Toată lumea a aflat că dl. V. Prosteanu (sufăr „totdeauna de acest lapsus linguae” când vreau să zic Brătianu, poate din cauză ca dl Prosteanu adevărat, Brăteanu posedă o puternică doză de „stim că ghiciți-ce) a luat unghița subsunară, iar pe dl Duca l'a însărcinat cu coșul și pe dl Moșoiu cu buțoiul cu momeală și a început, odată cu Noembrie să pescuiască partizani pentru „apropiatele” alegeri din 1932.

Nenorocirea însă se ține lanț după dl Vintilă. Se pare că sa născut în zodia țapului bietul, căci în loc să prindă votanți prinde ouă clocite etc. etc. Cetățenii își aduc bine aminte de fericirea ce domina pe vremea domniei lui Ducă (se) pe prostii Vintilă de aceea îl primesc așa de amabili.

Probabil că dl Prostianu și-a adus aminte de zilele „intronate” de acum un an și a fi crezând că după cum dlui fu „detronat” tot pe vremea asta, doar, doar, cetățenii sunt dornici de schimbare tot la un an, dar s'a înșelată. Pe dlui nu-l aleseră cetățenii ci

Aniversarea zilei de 10 Noembrie în județul Sălaj.

Zălau, 10 Nov. 1929. — Delegați din toate satele din județ în frunte cu intelectualii lor s'au întrunit azi 10 l. c. în Zălau, capitala județului Sălaj, spre a sărbători împreună cu deputații și senatorii partidului Național-țărănesc aniversarea venirii la guvern a dlui Iuliu Maniu.

În sala arhiplină și curtea tixită a teatrului orașenesc publicul în număr de peste 2000 frunți, au ovaționat cu sinceră căldură pe parlamentarii și conducătorii lor din județ veniți la întrunire în mijlocul lor.

Au ținut discursuri de dare de seamă asupra situației politice publicului din sală președintele organizației dl prefect Dr. Alexandru Aciu, dl senator Dr. Gheorghe Pop, dnii deputați Dr. Victor Deleu, Dr. Gavril Oșianu și Dr. Iuliu Coroianu, iar celui de afară dl Dr. Alexandru Aciu și dnii deputați Dr. Gheorghe Văleanu și Dr. Iuliu Coroianu ascultați fiind cu o rară și exemplară încordare de asistență care aprobă cu viu și sincer entuziasm toate actele de un an al guvernului și activitatea rodnică a Parlamentului, toate explicate pe larg și limpede de către oratori.

În numele alegătorilor din județ dl avocat Dr. Sever Oros mulțumește dlor parlamentari pentru activitatea rodnică depusă în interesul obștesc.

La sfârșitul cuvântărilor cari au durat 3 jum. ore s'a expedit din adunare o telegramă președintelui Consiliului de Miniștrii, cuprinzând următoarea

MOTIUNE:

Dsale Dlui

IULIU MANIU

Prim-Ministru

BUCUREȘTI

Adunarea comemorativă a parlamentarilor și a delegaților comunelor din Sălaj în ședința festivă din Zălau Vă asigură de încrederea nemărginită și întreg sprijinul Sălajului, urând președintelui consiliului și întregului guvern putere și noroc să învingă cu solidaritate deplină toate piedicile și toate atacurile ori de unde ar veni în interesul țării întregi și spre gloria partidului național-țărănesc.

Dr. ALEXANDRU ACIU

Președintele organizației.

Dr. SIMION POP

Secretar.

Publicul țărani și intelectuali într-o atmosferă sinceră prietenească viu animată și-au înconjurat cu deplină mulțumire și cu tradițională dragoste conducătorii.

În urmă s'a servit o masă comună unde s'au rostit frumoase toast de către dl Dr. A. Aciu pentru M. S. Regele Mihai I. dl Teofil Dragomir pentru guvern, un țaran bătrân pentru conducătorii poporului din Sălaj, dl Dr. Sever Oros pentru parlamentarii județului, dl Dr. V. Vaida pentru dl Dr. Victor Deleu ca sufletul și organizatorul corpului de voluntari.

La orele 5 seara întreg publicul a plecat în cea mai perfectă ordine spre casă.

urnărilor, pe când dl Maniu a fost ales numai de cei ce au vrut să-l aleagă nesiliți de baionete și l'au ales mulți și cu dragă inimă iar acum îl iubesc tot ca și atunci. Cetățenii aceste țări își aduc bine aminte că dacă dl Vintilean Prostianu ar fi rămas la putere, cei mai mulți ar fi fost lăsați pe drumuri.

Cetățenii, aveți răbdare și încredere. Dl Maniu lucrează pentru binele nostru al tuturor. Nu ascultați de minciunile lui Vintilă.

D.

Ciupercile.

(at) Pe urma ploii binefăcătoare a restaurării libertăților cetățenești în țară la noi, răsar și bureții vieții publice, răsar și niște ciuperci încărcate care de care cu mai mult venin și răspândind, care de care mai multă duhoare în jurul lor.

Născute din patul ilegal al sadismului politic și al banului furat fără nici o rușinare timp de zece ani, și încălzite de căldura fumulentă a guverniului politice țării noastre, ciupercile libertății scrisului apar una după alta desonorând și periclitând sănătatea presei române.

Bandiții vieții publice, azi nemai putând juca rolul jandarmului-hoț, au eșit ca hoși adevărați mai mult sau mai puțin mascați, la drumul mare al vieții noastre de Stat înarmați de cele mai periculoase arme, între care nu de ultima importanță: arma temută a scrisului.

Cetățenii pașnici surprinși de această curioasă și de loc așteptată apariție a lor privesc mirați spre bandiții reapăruți în această formă și se întrebă — pe drept cuvânt — dacă actualul regim aprobă și dacă da, — de ce? — asemenea excrescențe bolnavicioase ale libertăților câștigate de noi cu greu terfelite cu asemenea invențiuni diabolice.

Bandiții vieții noastre publice rătăcind la averile noastre furate dela țară cred că este cu mult mai comod a răspândi în țară din palatele lor sumptuoase și confortabile bureții ucigași — și seducători la aspect — ai scrisului decât să ia contact direct cu poporul adorat de ei ... în preajma fiecărei alegeri politice.

Dar oare noi — țara — solidară în apărarea comorilor sale morale și stăpână prin intermediari direcți pe soarta sa — suntem datori a tolera ea acei cari timp de zece ani au atentațat fără nici un scrupul de conștiință la înșăși viața și sănătatea acestui neam, ca tot aceea și azi sub domnia cea mai riguroasă a legalismului să

samene nestingheriți de nimeni otrăvă uciğătoare răspândind ciupercile lor după bunul lor plac.

Demnitățile țării subminată mereu prin terfelirea fără măsură a oamenilor cari pentru ea numai jertfe au adus, cere scutul nostru față de aceia cari și prin discreditarea celor mai salubre acțiuni de ordin patriotic s'au pus în afară de legile țării și s'au declarat — pe față — dușmani ai propășirii națiunii.

Cei cari au compus pe seama unora ca și aceste paragrafe și legi ocrotitoare, au greșit. Casele noastre legiuitoare însă stau deschise și nimic nu le poate împiedica să înlocuiască acele paragrafe îmbătrânite în pace și onor care n'au prevăzut banditismul politic și să le înlocuiască cu altele care sancționează cu fer roșu pe toți aceia cari cu știre ori neștire administrează țării sub forme de „ciuperci” toxicul cel mai ucigaș.

„Disordinea”, „Acțiunea”... (la drumul mare) și celelalte degenerări ale lor n'au drept de existență sub dominația democrației naționale și a libertăților stoarse de noi cu sila ... din mâinile lor banditești.

Noi, cei mai convinși apărători ai libertății scrisului cerem stărpirea pornografiei politice, tocmai pentru dragostea mare, ce purtăm scrisului netarif, și sincer inspirat.

Credem de datoria noastră să interpretăm exponenților regimului nostru dorința țării, care aproape unisono, cere deportarea autorilor acestei criminale acțiuni și în primul rând a țarfei Tancred, patronul în-cărcat cu averi furate dela țară, care — mirați-vă! — nu-i zgârcit deloc în finanțarea creerii unui curent anarhic în țară prin zeci de ziare și fițuici, care acum ca niciodată răsar una după alta îndreptându-se direct și fățiș contra propășirii țării.

E dreptul și datoria țării să se apere — contra toxicului ciupercilor — cu orice mijloace.

A. T. Mureșan.

Cronica sportivă.

Dacă până în prezent în coloanele ziarului nostru nu ne-am ocupat de sport, desigur că motivul nu a fost deprecierea acestui ram de o importanță capitală în educarea fizică și deci implicit și psihică a tinerilor elemente. Impedimente tehnice inevitabile ne-au impus pasivitate în această direcție. Azi dispărând aceste impedimente, pe deplin convinși de înrăurirea binefăcătoare a sportului, asupra celor, ce-l profesază, cu toată sollicitudinea deschidem larg coloanele ziarului nostru ideilor sportive, menite ca să desăvârșească sportmanul activ și să provoace și atâtea un interes viu în masele largi ale publicului — mai ales românesc — care se pare a se manifesta nișel cam indiferent față de prestațiunile sportive. Desigur, că conduita noastră nu va fi șerpuitoare pe serpentinele întorcocochiate ale meschinerii, ci va fi finuta dreaptă și cavalerescă caracteristică sportmanului adevărat, chiar când e numai amator. Nu vom servi club sau cluburi sportive ci ideea sportivă în sine.

Acesta este motto-ul nostru.

Cluj: U—KMSC 1:0 (0:0).

Forțele reale, ce reprezintă ambele echipe, au atras un public spectator considerabil. Și cu drept cuvânt putem afirma, că am asistat la desfășurarea unei admirabile exhibițiuni sportive. Potrivit importanței, ce prezintă rezultatul matsului, ambele echipe au dus în joc toată știința și experiența, tot elanul, dar mai presus de toate voința de fier, de a în-

vinge. Iată ce a făcut ca jocul să fie de o vehemență rară, de o rapiditate uimitoare. Cu toate că și în fotbal, ca ori și unde joacă rol capriciul norocului, era de prevăzut victoria universitarilor. De fapt este deja consacrat și nediscutat în materie de fotbal, că teamul universitarilor se manifesta ca cea mai încheagată și omogenă grupare, dispunând atât în complexul ei, cât și a parte jucător la jucător, de cea mai bună tehnică și de cel mai real sistem de tactică, fiind astfel în Cluj, cei mai perfecți mănători ai mingii. Și dacă cu toată superioritatea tehnică și tactică a universitarilor scorul este numai de 1:0 în favoarea lor, se datorește masivității de granit a apărării echipei muncitoare. De fapt, rar ni s'a dat ocazia să vedem o apărare atât de bună, atât de perfectă, și atât de înșuflețită întru a-și apăra poarta, ca și apărarea K. M. S. C.-ului. Astfel că după colosale eforturi din ambele părți, abia în minutul al 33-lea Giurgiu II (răsfățatul Muchi) a făcut să ia ființa faptică — inevitabilul — marcând goalul. Sforțările adversarilor de egalare în urma funcționării mai mult decât acceptabile a apărării U-iștilor au rămas infructuoase.

Di Seliceanu, ca arbitru, corect, energic, satisfăcând pe deplin ambele partide.

Kac—Haggibor 0:0.

Tg.-Mureș. România, fosta campionă a Clujului a fost învinsă la 3:2.

CRONICAR.

Film politic.

Adunările liberale s'au terminat, după calculele dlui Vintilă: în fiecare zi câte un nou boboc (chiar și din ouă clocite, ca cei dela Cluj) cu cel mai mare succes. Vorba românului: zilnic câte un om adună și în curând ai de o cloșcă. Așa a făcut și dl Vintilă, recte dl Duca, intrucât bătrânul sihastru dela Mihăiești, n'a prea cutezat a-și aduce nutra la vopsit, preferând apa oxigenată, care ca și oul dă culoarea soarelui, fără a produce însă efecte prea mirositoare.

Fiindcă era vorba de mirosuri, nu ne putem opri asupra prozei desmățate a dlui Constantinescu Tancred, parculul partidului liberal, care în morala publică pare a-i ține concurență mult regretatului patron al tuturor porcăriilor din țară, fostul Constantinescu Porcu, ceace nu-l împiedică însă chiar întru nimică de a nu exhibita prin coloanele maculaturei Viitorul, fel de fel de insulte la adresa partidului național-tărănist. Că pe cine și-a găsit dl Vintilă de colaborator în coloanele Viitorului, nu ne miră de loc. Cum s'ar spune în

limbaj vintilese ar fi un fel de cooperare intelectuală, de pe urma căreia ar învăța ceva și dl Vintilă Brătianu: băbăiala.

Odată știința băbăielii prinsă, partidul liberal ar putea bălăbi în bălăeli proprii protestele întregii țări, dovedind prin aceasta că partidul liberal mai are o leacă de vlagă în el și este tare în opoziție, lucru ce se dovedește pe deplin prin marea popularitate de care se bucură guvernul național-tărănist, care nu numai că și-a menținut popularitatea înăuntrul țării, dar în cele 12 luni de guvernare și-acăștigat și încrederea țării.

Lucrul să nu ne mire de loc. Partidul național-tărănist este un partid real, care se bazează numai pe forța lui morală, neadmițând nici o tranșacție ori vre-o capitulare de priacipiu, lucru ce explică perfect de bine prin cele realizate de un an de zile și ce se vor realiza de aici încolo. De aceea, în pragul celui de al doilea an de guvernare național-tărănistă, ni se pare că partidul liberal se sinucide.

CRONICAR.

Provocarea maghiară dela Zălau.

(at) Câțiva concetățeni de-ai noștri, cari spre deosebire de noi vorbind unguște se declară de unguri chiar aparținând ritului mozaic, s'au adunat la Zălau spre a-și dovedi loialitatea mereu discutată a lor față de patria noastră.

Noi nici odată n'am bănuit minoritatea cea mai gălăgioasă dela noi — pe maghiari — ca lipsită de loialitate, noi mereu am nutrit aprecieri măgulitoare despre ei... ei în schimb țineau și țin cu orice preț să-i vedem în toată goliciumea faptelor și a aspirațiilor lor. La Zălau ca și aiurea au fost aceiași incorrigibili, au fost aceiași gălăgioși ca-n toate congresele lor. Singura notă nouă introdusă la congresul lor din Zălau a fost o mică ... și neînsemnată ... pretenție: un fleac de... *autonomie*.

Insensibilitatea politică a ungușilor e tradițională; era logic deci ca ei și de data aceasta să continue a persista în maniera lor apolitică datorită căreia și-au pierdut pe veci „Ungaria Sf. Coroane”.

Lipsa de bun simț politic a maghirimeii dela noi, n'a putut nimeri niciodată un moment mai inoportun prematur — deci și inofensiv — ca și pe cel de acum să falfăie sub nasul majorității batista plină ... a *autonomiei*. Și-a ales momentul cel mai potrivit... când anumite satisfacții unguște făcute din considerațiuni greu de înțeles de aceia, cari n'au posibilitate să pătrundă prin problemele grele ale înaltei politici cu răsunet internațional, astăzi stărnesc pe cuprinsul țării desaprobari, pe cât de tăcute, pe atât de simțite.

Orbiți de mici succese internaționale, de care profită în mod gratuit în primul rând ei, ungușii, cu aroganța caracteristică rassei lor, se miră de declarația dlui ministru Vaida-Voevod, în care dsa i. prevenise pe

unguri întrebându-i: ... și dacă va veni o generație care va privi cele stipulate în favoarea ungușilor — în scris — la Alba-Iulia 1918 — ca neobligator pentru ei? —

Ei se miră! Și ne-ar impune să respectăm convenția de care ei s'au dovedit nevrednici. Ni-o cer aceasta ei cari comițând zi de zi înaltă trădare lucră pe față și își spun clar de pe amvonul tuturor congreselor interne și externe, gândul lor, atățând pe confrății lor dincoaci și dincolo de Episcopopia Bihorului să ignoreze și să nu respecte zecile de pecete ale națiunilor civilizate care au sigilat pe vece actualele hotare ale Țării Românești.

Adunarea dela Zălau, în plină notă cu aceste aspirații a fost cea mai ofensătoare provocare la adresa națiunii dominante.

O luăm la cunoștință și-o înfierăm în toată brutalitatea ei cu care a fost zvrărlită în calea noastră de a restabili pacea și liniștea în țară cu orice pret.

Vă întrebăm confrăți minoritari maghiari — în virtutea cărui drept; bazați pe ce privilegiu — ori merite speciale — vă autorizați a reclama fățiș desnaționalizarea statului român, creiat prin sânge românesc și suferințe românești?

Convocare

Domnii membrii dela „Chemarea Tineretului Național-tărănesc sunt cu insistență rugați, având în vedere chestiunile importante de strictă actualitate la ordinea zilei să participe la consfătuirea, ce se va ține în ziua de 21 Nov. a. c. oarele 5 d. m., în localul „Clubului Patria”.

Directorul.

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

D. I. Baltă. Se'nțămplă... Păi! partidul liberal n'a făcut la fel. A pornit lupta de luminare a masselor și a ajuns în scurt timp la... iluminarea lor.

D. Tutankamen Năcăjitu, com. Răndetot, jud. Nusbani. În urma urmelor de ce nu mi-aș putea scrie și mie însumi o carte dela Tutankamen. Eu care talmăcesc, cu sare și fără sare, năcazurile tuturor, numai năcazurile mele să le îngrop în mine însumi? Ca ce? Nu-s și eu un fel de redactor la „Chemarea”? Că mă pune domnu secretar de redacție totdeauna la sfârșitul ziarului, turind nu odată pe al nostru A. T. M., care ia răspundere chiar și pentru mine! ce are a face? Bine că mă lasă să pișc așa cum știu eu, dar ... totdeauna din inimă curată. Ba se'nțămplă că nu prea am sare, cum a fost de exemplu și eri, când secretarul se'n crun-

tă spre mine și mă repede... bineînțeles cu vorba și mă întrebă ce-i Domnule cu ale D-tale „specialități”? Nimic îi răspund speriat!! Serie domnule că lipsește o coloană! N'am sare domnule secretar! Mai slăbescemă! — mi se răspunde. Eu vă slăbesc dar văd că nu mi-ați putut plăti leafa nici pe August 1927! Nu-i nimic! Voi primi o sumă mare deodată! Ba merci ea fac apel la abonați. Fă domnule ce vrei. Să știi că faci! Și uite o fac. O strig în gură mare să o audă toți: „La „Chemarea” nu-s bani”.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN